

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 „
Negyedévre — — — — 6 „
Egy hóra — — — — 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 19. szám.

Szerda, január 24.

A kisbirtokosok.

Nagybecskerek, január 24.

Most januárban nálunk két nagy gazda-
testület gyűlésezett. A hó elején a vár-
megyei gazdasági egyesület s legutóbb
vasárnap a délvidéki földmivelők gazdasági
egyesülete.

A két gyűlés alkalmat szolgáltatott
arra, hogy az ország alapját képező gazda-
sági kérdések fölszínre kerüljenek. E kér-
désök közül különösen ki kell emelni a
kisbirtokosok helyzetét s a reájuk nehezede-
ő nagy terheket.

A kormány annak idején fölvette
programjába a kisbirtokosok jelzalog-
terheinek könnyítését. Majd akciót is in-
ditott ennek érdekében olyformán, hogy
nem kamatozó pénzjegyekben nyújtandó
állami kölcsön útján biztosítsa az eladó-
sodott kisbirtokosok hiteligenyeinek fe-
dezését.

Természetes, hogy a földtehermen-
tesítésnek erről a formájáról egyelőre csak
elméleti alapon lehet szó, mert mindenek-
előtt a jelenlegi hitelrendezési akciót kell
keresztülvinni.

Ez a hitelrendezési akció pedig — a
mint azt egy fővárosi lapban olvassuk —
csupán odáig terjed, hogy a kisbirtokosok
fennálló jelzalogi és személyi terhei olcsó
amortizációs jelzalogi adóssággá változ-
tassanak át; azonkívül pedig biztosítani ki-
vánja a kormány mindazokat a segély-
eszközöket a gazdák részére, a melyekkel
az egyénten kívül eső eladósodási okokat
megszüntethetik.

A pénzjegyek kibocsátása által a kis-
birtokosok terheinek állami konvertálása
akkor lesz aktuális, ha majd bebizonyosod-
dik, hogy a fönnebb jelzett akcióval tartós
eredményt elérni nem lehetett.

Ezen akció érdekében a kormány
három bizottságot küldött ki. A bizottsá-
goknak olyan vidékeket jelöltek ki, a
melyek közül az egyikken végre van hajlva
a telegkönyvi rendezés, a másik kettőben
pedig nem.

Azok a tapasztalatok, a melyeket e
bizottságok szereztek, mind az akció sür-
gös szükségessége mellett bizonyítanak.

A legszomorubb ezen tapasztalatok
között az, hogy egyes pénzintézetek egye-
nesen ellene dolgoznak ezen kisgazdákra
nézve áldásos akciónak.

Égésében véve azonban mégis szé-
pen halad előre a bizottságok működése
és úgy látszik, hogy annak sikere már
most is biztosítva van.

Igen jó hatása lesz e működésnek
azon kölcsönökre, a melyet a kisbirtoko-
sok igénybe szándékoznak majd venni a
vidéki pénzintézeteknél.

E pénzintézetek ugyanis valószínűleg
igyekezni fognak arra, hogy fölvegyék a
versenyt saját érdekükben a kormány ak-
ciójával, aminek az lenne a következte-
lése, hogy a kamalábat olyan alacsonyra
szállítanák le, hogy ezzel lényegesen meg-
lenne könnyítve a nép terhe.

A kisbirtokosok érdekében megindí-
tott akció azonban arra is kiterjed, hogy a
kisgazda pillanatnyi szükségleteinek
megfelelőleg olcsón juthasson kisebb köl-
csönökhöz és ne szoruljon drága uzsorás
hitelre.

Máris gondoskodott a földmivelési
miniszter szövetkezeti gabonarakarék állí-
tásáról, amelyek egyes hitelszövetkeze-
tekkel összekötésben a bennük elhelye-
zett termény értékének 70 százalékáig
biteleznek.

Ha még azt is megemlítjük, hogy a
kormány nagy mértékben oly intézkedése-

ket is tervez, amelyek a termelés irányí-
tását s az értékesítés megkönnyítését
célozzák, akkor elmondhatjuk, hogy min-
den megtörténik a kisgazdákért, ami csak
lehetséges és nem marad más hátra,
minthogy azt kívánjuk, hogy ezeknek az
üdvös intézkedéseknek az óhajtott és várt
eredménye is meglegyen.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
dél 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órá-
tól 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek ré-
szére minden nap délben gőzfürdő. A ká-
földő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egye-
sület olvasó helyisége (Varaljai-utca 9. sz.) Nyitva
mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünne-
pnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Január 29. Megyei áll. választmány ülése.
Február 1. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Február 2. A zenekedvelők és a Harmonia közgyűlése.
Február 12. Közig. bizottság ülése.

— Kötüneteit ír. A király dr. Varadi
Antalnak, a jeles írónak s az országos színművé-
szeti akadémia igazgatójának a színműirodalom
és a színészképzés terén kifejtett sok évi buzgó
és eredményes működése elismeréséül a m. kir.
udvari tanácsosi címet díjmentesen ado-
mányozta.

— A megyei áll. választmány ülése. Toron-
tálvármegyei áll. választmánya január 29-ikén és
a következő napokon mindenkor délután fél 4
órákor a vármegyei házban ülést tart, a melyen a
február elseji rendkívüli megyei közgyűlés tárgyait
készíti elő.

— Az O. M. K. E. igazgatósági ülése. Az
Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasárnap
igazgatósági ülést tartott Sándor Pál orsz.
képviselő elnöklésével. A főttkári jelentés tudó-
masul vétele után Beck Géza titkár számolt be

A „TORONTÁL“ tárcája.

A kut mélyében.

Az egész falu izgalomban volt. A munkából
hazatérő férfiak borzalommal hallgatták a rémhírt,
melyet az eléjük siető asszonyok ujságoztak.

Claude gazda és Onesime, a kutmester, a
major kútját kezdték tisztítani. Egyszerre a falazat
meglazult, kövei óriási robajjal lezuhánva, maguk
au temették a két embert...

— Talán valami csoda megőrizte őket attól,
hogy rögtön meghaltak, — kiáltottak — próbáljuk
megmenteni őket!

És nagy buzgalommal fogtak a munkához.
Claude apot az egész községben szerettek, mert
alig volt család, kit hála ne kötelezett volna.
Onesime pedig jó fia volt, talán kissé „ratartós”,
de azért mindenai becsülte.

A borzasztó szerencsétlenség, mely érte,
mindenkit sajnálattal és részvétellel töltött el. Lá-
zas segítséggel dolgoztak, felváltva egymást a
nehéz munkában, melyet az éj beálltával, faklya
mellett folytattak.

— Claude felesége tudja-e?
— Ott volt, ruhát teregetett a kőtérre. Az
iszonyu robajra visszafordult és hallotta a két
szerencsétlen egetráló segélykiáltását. Ideggörcsöt
kapott és azóta nem tért magához.

— De ő oly jó is volt iránta...
— Iránta és mindenki iránt!

A megfeszített munka dacára, mely egész
éjjel szakadatlanul folyt, nem érték el nagyobb
eredményt. Óriási mennyiségű földet távolítottak
már el, de a szerencsétlenséghez még csak közel
sem jutottak. Csüggedni kezdtek.

— Nincs remény, hogy idejében kiszabadít-
suk őket. Már bizony meghaltak. Imádozzunk
lelkük üdvéért!

Fülsiket a kut nyílásához illesztették, de
nem hallottak semmit. És mégis, a kut mélyében
kétségbeesetten kiáltott egy ember estétől
fogva segélyért, hangja azonban nem hallatszott,
megtört a szájától alig felábrnyira levő, kiálló
nagy kővön. Ezenben ő meghallott minden kis
neszt a feje fölött. Hallotta az ásás zaját, a
talyigák nyirkosait és a munkások beszédét.
Szívszorogva várta a megszabadulást.

Ez az ember Onesime volt, a kutmester. A
feje fölött levő nagy kődarab bizony agyonütötte
volna, ha az fel nem akad egy meternyire a
kut fenekétől, hol Onesime éppen akkor össze-
görmnyedve dolgozott.

— Oh Istenem! Istenem! — sóhajtozott
— ne engedj így meghalni!... Batorság barátaim,
batorság, még megmenthetek... meg élek!
Igen! jól dolgoznak! Ez az! bravo! elertek! De
miért szünetelnek?... Igen, van remény! Ki-
szabadulunk a sírből mindketten, mert ketten

vagyunk az öreg Claude apóval, kit mindnyájan
szerettek. Mentsetek meg! Beszéljen Claude apó!
Miért nem szól?... Meghalt volna? Nem, nem
halt meg! Nem akarom, hogy meghaljon! Oh
Istenem! neked ajánlom fel szívemet!... Mi
atyánk, ki vagy a mennyekben... Ki akarok
innen szabadulni... Élni akarok! Fent világos-
ság van, zöld fak, kék ég...

— Szerelem is van ott, ugy-e Onesime?
— Claude apó!... Nem halt meg?...
Feltámadunk! Miért hallgatott oly soká, mióta
csak e sötétségben vagyunk?

— Fent szerelem is van, ugy-e Onesime?
— kérdé ismételtén Claude apó — és szép dolog
a szerelem! Ugy-e Onesime?

— Mit csinálnak ott fent?... Abba hagytak
a munkát?... Beszélnek!... Mindnyájan
énekelnék!...

— A halotti imátságot éneklük felettünk,
Onesime! Mert mi már haltak vagyunk! Min-
dentől elbucsuhatunk, a mi ott fent van... a
szerelemtől is!

— Borzasztó! Örültek azok az emberek!
Megölnék! Nem haltam meg! Élek! Élni akarok!...
Onesime összeszedte minden erejét és kiabált,
de e kétségbeesett kiáltás sem hatott tovább,
mint az előzőek. Elhallgatott a kimerültségtől,
Claude apó azonban folytatta:

— Én is, ugy mint te, Onesime, sírok, arra
gondolva, hogy nem lesz többé részem a szerelem-

Sirolin

Emeli az érvényet és a testület, megszünteti a köhögést, vildéköt, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona.

a vidéki kerületek működéséről, majd előterjesztette az elnökség javaslatát a postadíjak felemelésének kérdésében való, a portó minden megdrágítását ellenző állásfoglalás tárgyában és az idevonatkozó preventív intézkedések tekintetében. Az igazgatóság az előterjesztésekhez Herzfeld Frigyes és Brachfeld Vilmos hozzászólása után hozzájárult. Dr. Kohner Adolf, mint az egyesülésnek az ipartanácsba kiküldött tagja jelentést tett a kiviteli értekezletről és ismertette azokat az álláspontokat, amelyeket az egyesülés képviselőiben ott elfoglalt és amelyeket nagyrésztben örvényre juttatni is sikerült. Dr. Kohner jelentésének tudomásvétele után Kunz József alelnököt és dr. Lévy Béla főtitkárát küldte ki az igazgatóság az országos ipartanácsba, az országos közlekedési tanácsba pedig Fürst Bertalan udvari tanácsos alelnököt delegálta. Dr. Glöckner Samu ügyész a váltóváltás reformja tárgyában tett előterjesztést, amelyet az igazgatóság Szirmai Arthur és Paucz Sándor hozzászólása után elfogadott. Dr. Lévy Béla főtitkár ismertette ezután a belügyminiszternek az ásványolajok szállítására és tartására vonatkozólag kibocsátott, a kereskedők érdekeit érzékenyen sújtó rendelkezést és ezen sérelmek orvoslására vonatkozólag előterjesztést tett, amelyhez az igazgatóság hozzájárult. Ugyancsak tudomásul vette az igazgatóság Godi Géza szerkesztő-titkárnak a sajtószolgálatról tett jelentését és végül elhatározta, hogy az egyesülés a vidéki kerületekben közgazdasági felolvasásokkal egybekötött üléseket fog időközönként tartani.

— **Ujságkiadók gyűlése.** A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége vasárnap délelőtt Budapesten, az Otthon-körben rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya annak a bejelentése volt, hogy Zilahy Simon, a szövetség elnöke, valamint a tisztikarnak egy része tisztességéről lemondott. A közgyűlésen a fővárosi és vidéki lapkiadók rendkívül nagy számban jelentek meg. A felszólalók mindannyian azt a nézetüket fejezték ki, hogy a szövetség működése megkérdőjelezhető, ha Zilahy Simon elnök ragaszkodik a lemondásához. A szövetség végre egyhangúan kimondta, hogy az elnök lemondását nem veszi tudomásul. Együttal elhatározta a szövetség teljes reorganizációját. A közgyűlés összes tagjai ezután felkeresték a lakásán Zilahy Simont, hogy őt az imént hozott egyhangú határozatáról értesítsék s lemondásának visszavonására kérjék. A szövetség szeretettel és ragaszkodással az elnök előtt Wolfner József, Rábel László, Bródy József, Nagy Sándor és Siechermann Mór tolmácsolják. Zilahy Simon elnök hosszabban fejtette ki azokat az okokat, amelyek a lemondásra késztették. Különösen hangsúlyozta, hogy visszalépésének indító oka nem személyi motívumokban keresendő, hanem abban a meggyőződésben, hogy a szövetség nem képes jelenlegi szervezetében céljainak megfelelni. Minthogy azonban a hozzá intézett beszédekől tudomást szerzett arról, hogy a rendkívüli közgyűlés a szövetség reorganizációját, illetve az alapszabályok átmozgását határozta el és látva a ragaszkodást, amelyvel pályatársai iránta viseltetnek, enged a közökhajtásnak s hajlandó az elnöki tisztség megtartására. A szövetség

ség tagjai éljenzéssel fogadták az elnök kijelentését s elhatározták, hogy a szövetség reorganizációjához sürgősen hozzájárulnak.

— **A zentai hid ügye.** Négy év előtt összedől Zenta városának hidja s ezzel jelentős kapcsolatot szakadt meg Bács- és Torontálmegye gazdasági élete közt. Azóta sokat fáradoztak a hid újjáépítésén s most legutóbb a zentai iparosok és kereskedők nagygyűlése elhatározta, hogy küldöttséggel járul a kormány elé. A küldöttség, mint budapesti levelezőnk jelenti, tegnap járt Fejérváry báró miniszterelnökönél és Vörösmarty László kereskedelmi miniszternél. Latinovics Pál bácsmegyei főispán vezetésével. Fejérváry báró szívesen fogadta a küldöttséget és kérte, nyugtassák meg Zenta város polgárságát, hogy a maga részéről is megokoltnak és méltányosnak találja kérelmek teljesedését a legjobb akaratral fogja előmozdítani. Ismeri a zentai hid dolgát, tudja, hogy a zentaiak mennyit fáradoztak ebben a Bácsmegye és Torontálmegye egész gazdasági életét olyan erősen érintő kérdésben s rajta lesz, hogy ez a fáradozás a lehető legrovidebb idő alatt sikerre vezessen. Vörösmarty László kereskedelmi miniszter színtén készséggel ígérte meg támogatását, annál is inkább, mert nagyon jól ismeri, hogy a két szomszédos vármegye mezőgazdaságának, iparának és kereskedelmének milyen nagy érdekei fűződnek a zentai hid mielőbb való felépítéséhez. Az ország azonban költségvetés nélküli állapotban van s ez megnehezíti a kért állami segítségnek a folyósítását. Módot fog keresni, hogy ez az akadály valamely alkalmas módon elháríttassék s tovább ne késleltesse a kérdésnek megoldását. A küldöttség tagjai mindkét választ megjelölték.

— **Vadászat Dél-Bláton.** Csapó Géza versesi járási főszolgabíró, mint a dél-Bláti kincstári homokpusztai vadászat bérlelője, folyó hó 20-án sikerült hajtóvadást rendezett a regényes „Flamunda” és „Susara” részekben, mely alkalommal 28 róka és 64 nyul esett zsákmánnyul. A vadászat érdekességét roppantul emelte azon körülmény, hogy a hajtásban két vadmacska és egy farkas is volt, de ezek lövés nélkül a hajtók között visszatértek. — A vadászaton részt vettek a házigazdán kívül: báró Sztójánovits György, báró Sztójánovits Iván, Dempf ezredes, Széide őrnagy, Szekeres városi főkapitány, Manassy Gyula szolgabíró, Knelly Lajos, Zoffmann Sándor, Herzog József, Vezenkovits László, Ajtay erdősz, Berics Vazul és Miskovits György. A legtöbb rókat báró Sztójánovits György lőtte, mert ő maga 6 darabot ejtett terítékre.

— **Sztrájk Szegeden.** Mint Szegedről jelentik, az újszegedi kenderfeldolgozógyárban tegnap reggel váratlanul megálltak a gépek. A gyár munkásai, számszerűen szövetövenen, sztrájkba léptek s azonnal elhagyták a gyártelepet. A munkások

ezuttal nem béremelésért vagy a munkaidő miatt vivják a harcot, hanem egy társukkal vállaltak szolidaritást, akit szerintük jogtalan bántódás ért, mert fölebbvalói bántalmazták, megütötték. A gyár munkásai látva társuk bántalmazását, tiltakoztak ez ellen, majd pedig közös elhatározással beszüntették a munkát s sztrájkjuk okát bejelentették az iparhatóságnál.

— **Elfásulva.** Tudod barátom, én már annyira elfásulva vagyok, hogy nem tudok már annak se örülni, hogy az anyósom Istenben kiszívott...

— **Üngylikos pénzgyőr.** Mint Szegedről jelentik, a szeged-róki pénzgyőri laktanyában Gaál Ferenc pénzgyőri fővigyázó üngylikos lett. Tettének okát nem tudják.

— **Felébredt a ravatalon.** Érdekes eset történt Békécs községben Schwarz József vendéglőssel. Az öreg vendéglős már régebbi idő óta betegeskedett. Kezelőorvosa befecskenedezést végzett rajta, amitől a beteg az orvos eltávoztása után teljesen elalélt és eszméletlen maradt. Hozzáértő Schwaartzot már holtan vették és ravatalra helyezték, az összes rokonságot pedig sürgönyileg hívták meg a temetésre. Schwarz azonban csak tetszhalott volt; ismét fölébredt. Schwarz mindjárt tisztában volt, hogy mi történi körülötte és ő maga oltotta ki a gyertyákat. Azóta a vendéglős jobban van. A megriadt rokonság remélve menekült ki az udvarra. Schwarz csak hosszas könyörgéssel bírta rávenni őket, hogy térjenek vissza s győződjenek meg, hogy nem hat meg.

— **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily karos tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése megelőzhető. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Srolin-Roche” hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a testerőt fokozza. Kapható gyógyszerárakban.

Irodalom.

— **Községi és körjegyzők zsebnaptára.** A jegyzői kar egy rég érzett hiányát pótolta Pösch Mihály nagybarátfalui körjegyző, amidőn egy a jegyző részére szükséges minden tudnivalót felölelő zsebnaptárt bocsajtott ki az 1906-ik esztendőre. A zsebnaptár magában foglal egy határidő naplót, az uralkodóház tagjainak jegyzékét, postai és távirat-díjszabást, a jegyzők által szerkesztett szokott kérvények s folyamodványok bélyeg-fokozatát, vasúti díjszabást, kamatos kamattáblát, a világon forgalomban levő pénznemek viszonylagos értékét, a métermértékeknek régi mértékekre való átszámítását, a község szervezetét, jegyzői munkadíjszabályzatot, utmutatást a naponként előforduló tanácsadásokat illetőleg, az adókat s végül egy praktikus jegyzéknaptárt. A birtalmu, nagyon csinos kiállítású zsebnaptár a szerkesztő-kiadónál, Pösch Mihály nagybarát-

ben. Éveztem annak örömeit, bár csak éhen alkonyán, mikor hejám ósz, hátam már görnyedt volt és mély barázdák szántó tak arcomat. De sajnos, nem volt időm hamarabb gondolni a boldogságra! S így, mintha a mulasztottat akartam volna pótolni, vagy talán éreztem, hogy napjaim meg vannak számlálva, lenyom egész szenvedésemmel szerettem Mártát! Szerettem őt ifjú bévvel, úgy a hogy katoná szereti zászlóját, a számszót hazáját, a vallásos ember Istenét! Szerettem úgy, mint te szeretted életedet, Onesime!...

— Oh! az élett!... Élni jól! Élni akarok!
— Mikor először észrevettem Mártát, számalmat éreztem iránta. Nagyon sajnálatraméltó volt akkor. Hiszen ismerted, Onesime!...

— Hagyja elbeszéléseit, Claude apó, így nem hallom a felülről jövő hangokat. Beszélnek!...

— Hallgasd őket, Onesime! Azt mondják, meg vannak róla győződve, hogy meghaltunk!
És valóban, ezek a szavak hatottak le a szerencsétlenekhez:

— Az csakugyan egyre megy, hol vannak a halottak! Erdemes-e annyit fáradozni, hogy összezuzott tetemeiket találjuk?

— A nyomorult! — kiáltott fel Onesime.
— De nem-e szükséges, hogy csontjaid szentelt földben nyugodjanak? — kérdezte egy hang, melyről a falu p'óhánosát ismerték fel. — Munkához barátaim! Folytassuk!...

Zavaros láрма volt a munkások felelete. Onesime visszafogott lélegzettel hallgatózott. H-deg verejték ütött ki a homlokán.

Egy perc múlva újra megkezdődött a munka.

— Megkezdtek!...
— Ismerted Mártát, ugy-e Onesime, mikor szerencsétlen volt. „Parigotte”-nak, talált gyermeknek nevezték. Sohasem volt gyermekeség! Hat éves korában kísüldték a mezhelyből, hogy kenyerét megkeresse. A vetélőt kezelte egy takácsnál. Gazdája meg-megverte, a többi gyer-

meket kicsufolták, sohasem volt szeretetben részes. Még bábuja sem volt soha, pedig e kis leány is sóvárgott a szeretet, a gyöngédség után. Megszerelem és ezt mondtam magamban: szeretni fog, mert gyöngéd és jó lesz az iránta. Felajánlottam neki, hogy elveszem. Eleinte nem akarta elhinni, hogy komolyan beszélek, de később, miután meggyőződött szíri elhatározásomról, sirt és nevetett egyszerre, kőszónta jószágomat és esküdött, hogy boldoggá fog tenni. Megtartotta szavát. Te tudod, Onesime, ki oly sokat jöttél a majorba, te láttad, mily boldoggá tett!

— Claude apó! Claude apó! Ugy rémlék előttem, mintha közledehének.

— Láttad, mily kedves volt, miként kényeztetelt!...

— A zaj kevésbé tompa. Kiveszem a vas eszengését a kövön!...

— Láttad a forró csókokat, hallottad gyakran szerelmi ömlengéseit!...

— Közeliünkben vannak, a föld inog körülöttem!... Megszabadítanak!

— És mégis, Onesime, ez az asszony hazudott, ez az asszony megcsalt!...

— Látom a viláogságot, Claude apó!... ott fent nagyobbodik a nyílás, friss levegő érinti homlokomat!... Meg vagyunk mentve, ott fent egy kis kék eget is látok!... Hozzám! Hozzám! Mentve vagyok!

— El vagy veezve nyomorult, halott vagy! Az az asszony megcsalt és te voltál a szeretője!...

— Claude apó, esküszöm!...

— Tehát meghalsz! Meghalsz összezuzva, agyonnyomva a nagy kő által, mely fejed felett lebeg. Koponyád szétreped, csontjaid összetörnek! Néhány percig még élni fogsz, sajnos, túl rövid ideig arra, hogy eléggé érezzed az iszonyu fájdalmakat. Meg fogsz halni!

— Itt vannak, látom őket! Ide, ide jöjjetek!... még élek! Mentsetek meg!...

— Meg fogsz halni!... Hát nem gyantot-

ad, mikor lehívtalak a kutba, hogy többé innen ki nem szabadulsz? Leikísmeretted nem nyugtalanított? Azt hitted, büntetlen maradsz mindörökké?...

— Jertek! Jertek! Hozzám! Hozzám!

— Nem fognak bosszom elől megmenteni, Onesime! Mindent előre megfontoltam, terveztem és elrendeztem. Én helyeztem el a nagy követ, mely fejed felett lazán áll s mely agyon fog nyomni. Én voltam az, ki saját életem kockáztatásával az éreget vájtam ki magamnak menhelyül, hogy innét kijeleljek kinos haldoklásodban!...

— Itt vannak!

— Még nem. Mikor már egész közel leszek, mikor már csak kezdetet kell kinyújtanom az élet után, akkor megléköm a nagy követ és meg leszek bosszúva!

— Irgalom!... Szánalom!

— Volt-e neked szánalmad irántam? vagy irgalmad?

— Artatlan vagyok, Claude apó! Nem ismerem a feleségét! Sohasem láttam! Nem szeretem! Gyűlölöm!...

— Nyomorult! Megtagadja a szerelmét!...

— Bocsásson meg! Bocsásson meg! Éni akarok!... Sirok!... Irgalom, Claude apó! Márta nevében kérem!... Ha én meghalok, ő is meghal! Magóli őt!...

— Élnék még, Onesime! látom, — mondta a pap. — Még egyszer faszítsuk meg erőnket!

— Kérj bocsánatot Istenőtől, — mondá Claude apó. — Rebágd el utolsó imádat, Onesime! Meghalsz!...

És az óriási nagy kő lezuhant.

Abban a pillanatban isszonyu robajt hallottak a munkások, kiknek alig volt elég idejük, hogy a tátongó mélység mellől meneküljenek. Másodszor szakadt be a kut falazata és ezuttal oly mélyen, hogy örömség lett volna a mentés munkáját újra kezdeni.

falui (Győrmege) körjegyzőnél kapható 2 koronáért.

A „Magyar Lant” és „Zenélő Magyarországnak” társlapok idei 2 dik száma voltaképpen a 3f3-ik. A lap vezércikke a miniszter zenei reformszemlével foglalkozik, naplószerű rovata Erkel Lajos halálát, az Erdős-Prévost párbajt, Vecsey Feri hangversenyét, stb. tárgyalja; a külföld rovata a 150 éves Mozart-ról szól stb. Két zeneközleménye közül a magyar a kiadósabb; Rózsavölgyi Márk gyönyörű kesergője, a régi izléstelen letét helyett Huber Sándor könnyű, talpraesett átiratában. A „Holdfény szerenád” (Mondschein serenad) édes dallama rávall híres szerzőjére, Neil Moretra, akitől az egész világon elterjedt „Howatha” című intermezzo is való. A kettős zeneműfolyóirat ára negyedévre (12 szám 60 oldal modern és közkedvelt zenével) 3 korona. Előfizetésnek Klöckner Ede zeneműkiadó vállalatához Budapestre, József-körút 22/24. intézendők. Az érdekes és tartalmas kettős vállalatot olvasóink meleg érdeklődésébe ajánljuk.

Mulatság.

Farsangi naptár.

- 1906. január 25. Öt órai tea a kaszinóban.
- 1906. január 27. A szerb egyházi dalárda beszédje.
- 1906. febr. 1. Burestély a kaszinóban.
- „ 1. A kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének táncestélye a Korona-szállodában.
- „ 3. Az izr. nőegylet jelmezestélye.
- „ 10. Máv. műhely alkalmazottai táncestélye.
- „ 17. A felső keresk. iskola Jókai-estélye.
- „ 24. A jótékony nőegylet estélye.

•• Öt órai tea a kaszinóban. A nagybecskereki kaszinó-társulat helyiségeiben holnap esütörtökön délután lesz az öt órai tea s ez a társ s összejövetel ismét igen szépnek ígérkezik.

•• Az izr. nőegylet jelmezestélye. A nagybecskereki jótékony nőegylet február 3-iki jelmezestélyére, mely a kaszinó összes termeiben lesz, nagyban fojynak az előkészületek. Az estélyen szebbnél szebb jelmezekben fognak a hölgyek megjelenni, azonban a jelmez nem okvetlenül kötelező az estélyen.

•• Gyermekbál. A „Nagybecskereki munkások- és társasegylet” február hó 3-án a „Pest”-szálloda termében gyermekbált rendez. Belépő díj 30 fillér. Kezdeté délután 4 órakor.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az esküdtszéki tárgyalások sorrendje. A nagybecskereki kir. törvényszéknél folyó évi február hó 5-ikén kezdődő esküdtszéki tárgyalások alkalmával a következő ügyek kerülnek tárgyalás alá:

- Február 5-én: Radovanov Mita halált okozó testi sértés vétsége.
- Február 6-án: Baba Antal gyujtogatás büntette.
- Február 7-én: Sztankov Mladen szándékos emberölés büntette.
- Február 9-én: Mayer Antal szándékos emberölés büntette.
- Február 12-én: Zamurovits Branka szándékos emberölés büntette.

§ Öt liter tarhonyaért hathavi börtön. Almási János csongrádi napszámos a szomszédasszonytól, Kókai Józsefnél az öszön öt liter tarhonyát lopott. Lopás büntette miatt a szegedi kir. törvényszék hathavi börtönre ítélte Almási Janost.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

A király és a megoldás.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fővárosszerte óriási szenzációt idéz elő egy bécsi arisztokrata nyilatkozata, aki a magyar válságról szólva, körülbelül ezeket mondja:

A király környezetében mindenki tudja, hogy a király nem hajlandó a katonai kérdésekben csak egy hajszálnyt is engedni. O felsége ma is azokhoz a pontokhoz ragaszkodik, melyeket annak idején a híressé vált öt perces kihallgatás alkalmával a pártvezéreknek átadott. A béke csak úgy lesz helyreállítható, ha a koalíció a király programjainak alkalmazkodik. Más megoldás nincs. O felsége ragaszkodik ahhoz, hogy az országot ugyanolyan állapotban hagyja utódjára, mint a

hogy átvette, oly állapotban, mely a történelem tanúságai szerint, az ország és a dinasztia közös érdekeinek legjobban megfelel. A király várakozó álláspontja távolról sem akar kiéheztetés lenni, mint oly sokszor emlegetik, hanem időt akar engedni a jobb belátásra.

Az udvarhoz közel álló politikus e szavakkal fejezte be nyilatkozatait:

— Ha a koalíció nem enged, úgy a krízis megoldását a koalíció nélkül fogják megkísérelni. Ebben az esetben Magyarország el lehet készülvé arra, hogy a Fejérváry-kabinet március elsején tul is hivatalban lesz.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király Fejérváry Géza báró kihallgatása után fogadta Gautsch osztrák miniszterelnököt, Goluchovszky közös küügy- és Pittreich közös hadügyminisztert. Fejérváry Géza báró még egyelőre Bécsben marad.

A vezérő-bizottság ülése.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szövetkezett ellenzék vezérő-bizottsága Kossuth Ferenc elnöklésével tegnap délután ülést tartott, melyen a fiemei határozat és a póttartalékosok segítése dolgában a kiküldött albizottságok jelentését tudomásul vették. Ezután összkészítették a január 26-án tartandó pártközi konferencia elé terjesztendő javaslatokat. Az ülésen megjelent Andrássy Gyula gróf, aki kijelentette, hogy az ő memorandumáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A többi politikusok is hangoztatták, hogy béketervekről szó sincs.

Rudnay Béla lemondása.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rudnay Béla főkapitány a belügyminiszternek tegnap hozzá intézett megleghangu levele folytán visszavonta lemondási kérvényét.

Krassószörényvármegye enged.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lugosról sürgönyzik, Krassószörényvármegye ma délelőlt Pogány főispán elnöklésével tartott közgyűlésen kimondotta, hogy a belügyminiszter újabb megsemmisítő rendelete folytán megváltoztatja az ellentállást kimondott határozatát s elfogadja úgy az önkéntesen jelentkező újoncokat, mint az önkéntesen fizetett adókat s ezt beszolgáltatja az állampénztárnak. A közgyűlésen Pogány főispán kijelentette, hogy a vármegyét a bonyodal-maktól megkímélendő, nem mond le állásáról.

József főherceg udvartartása.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Magyar Távirati Iroda megcáfolja azokat a híreket, melyek arról szólnak, hogy József főherceg külön udvartartást kap s főudvarmestere Gromon Dezső nyug. honvédelmi államtitkár lenne. Az erre vonatkozó hírek a távirati iroda szerint minden alapot nélkülöznek.

A német császár születésnapja.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, a württembergi király a német császár születésnapja alkalmából Berlinbe érkezett. A császár születésnapját pénteken ülik meg, amely alkalommal nagyszabásu ünnepélyt rendeznek.

A hamburgi sztrájk.

Budapest, január 24. (A „Torontál” ered. távirata.) Hamburgból jelentik: Ha akadnak is egyes csoportok, melyek esténként Sanct-Pauliban tüntető körmenetet rendeznek, mégis megállapítható, hogy a nagy port felvert sztrájk véget ért, amennyi- len a dock-munkások tulnyomó része tegnap munkába állott.

Földrengés.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A meteorológiai intézet jelentése szerint tegnap két helyen, nevezetesen Neunkirchenben és Benkovacon volt néhány másodpercig tartó földrengés. Kár egyik helyen sem történt.

Pestis Teheránban.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Teheránból sürgönyzik, a hatóság óvintézkedései dacára a pestis folyton terjed. Az orosz konzulátus sürgős intézkedést kért.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906 január 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

B u z a	K i l o s	100 kilogr. ára		K i l o s	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	76	16.80	17.—	79	17.20	17.55
Pestvidéki	73	16.50	16.85	79	17.—	17.35
Bánsági	73	16.70	17.05	79	17.25	17.40
Bácskai	76	16.40	17.15	79	—	—
Szerb	79	—	—	82	—	—

Egyéb gabonaneműek		100 kilogr. ára		
		kor.-tól	kor.-ig	
Rozs	elsőrendű	—	13.55	13.70
	középmínőségű	—	13.35	13.50
Árpa	takarmányáru I. r.	—	14.25	14.50
	másodrendű	—	13.50	14.05
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	14.70	14.90
	középmínőségű	—	14.50	14.60
Tengeri	helföldi	—	13.—	13.50
	román vagy bolgár	—	—	—
	cinquantin	—	—	—
Repce	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, január 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén az árak nagyrészt változatlanok. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	17.12	—
Buza (1906. októberre)	16.88	—
Rozs (áprilisra)	13.96	—
Tengeri (májusra)	13.98	—
Zab (áprilisra)	14.88	—

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Január 25. A „Második németeleméri takaré- és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
- Január 27. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 28. A „Torontálzori (uzdini) első takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 28. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 31. A „Torontálvármegyei központi hitel-szövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
- Február 1. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 1. Az „Istvánföldi takaré- és hitelgyelet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 2. A „Nagybecskereki népbank részvénytársulat” közgyűlése.
- Február 2. „Zichfalvai takaré- és hitelgyelet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 2. Az „Eleméri takaré-éleleg- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
- Február 3. A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
- Február 4. A Nagybecskereken székelő „Közgazdasági bank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 4. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 8. A „Szarcsai népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 11. A „Fárdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 12. A „Nagyteremői takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 18. A „Módsói takarékpénztár” közgyűlése.

Keresek

egy műveltebb, lehetőleg németajku, a házvezetésben is járatos anyahelyetttest négy gyermekhez. — Havi fizetés 30 korona.

Ajánlatok a kiadóhivatalhoz.

Nagybecskereki járás főszolgabírójától.

444. szám. 1906.

119-3.3

Pályázat.

A Románéska körjegyzőségben évi 800 korona fizetéssel rendszeresített irnok-végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám február hó 1-ig adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Nagybecskerek, 1906. évi január hó 19-én.

Daniel Ferenc,
főszolgabíró.

Kerestetik használt nagy

Wertheim-szekrény

és egy

tűzmentes könyvszekrény.

Cím a kiadóhivatalban.
(127-x.1)

Pancsovai főszolgabíróságtól.

3.0. szám. 1906.

123-2.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Dolova községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állással 800 korona évi fizetés és 120 korona évi lakbér élvezete van egybekötve. Az évi fizetés az 1904. évi XI. t.-c. értelmében 1000 koronára nyer kiegészítést.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósághoz folyó évi február hó 11-ig küldjék be.

Pancsova, 1906. évi január hó 21-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

69. B. v. k. sz. 1906.

124-1.1

Árverési hirdetmény.

Alólirott kir. bir. végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint a tekintetes szabadkai kir. törvényszék 1905. évi augusztus hó 4-ik napján kelt 13404. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1905. évi augusztus hó 8-dik napján V. 847. sz. a. kelt végzése folytán dr. Winter Lajos nagybecskereki ügyvéd által képviselt (lakik Nagybecskereken) Banovits Bertalan szabadkai lakos felperes részére Radlovicski Nitya szerbíttebei lakosnál 172 korona és járulékai iránt, kielégítési végrehajtás útján 1905. évi augusztus hó 31-dik napján Szerbítteben lefoglalt 700 koronára becsült 60 mm. buza, 1 kocsi, 1 buzaszelű rostából álló ingók Szerbítteben alperes lakásán, bírói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1906. évi február hó 8-dik napjának d. e. 10 órájára tüzetett ki, az 1906. évi V. 70/8. sz. a. kelt végzése alapján az árverés elrendeltetvén, annak az alap, illetve felülfoglaltok követelése erejéig is, 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirottához egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be arról is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Nagybecskerek, 1906. évi január hó 20-dik napján.

Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

Pancsovai főszolgabíróságtól.

389. szám 1906.

122-2.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Dolova községi orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 2000 korona évi fizetés, 300 korona lakbér, látogatási díj 60 fillér és mint huszárváltási biztos a szabályrendelettel megállapított szemledij élvezete van egybekötve.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósághoz folyó évi február hó 11-ig küldjék be.

A megválasztott orvos köteles a Torontálmezei orvosi nyugdíj-egyletbe be lépni.

Kelt Pancsován, 1906. évi január hó 21-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

359. polg. szám. 1906.

120-3.1

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Temesbégavölgyi vízszabályozási társulatnak Módos község érdekelteit elleni kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás a 359/1906. számú végz. szel folyamatra tüzetett ki, a helyszíni tárgyalásra határnapul 1906. évi február hó 5. napjának d. e. 9 órája tüzetett ki s akkorra a kisajátító társulat és a kisajátítás alá eső ingatlanok tulajdonosai, nemkülönben a többi telekkönyvi érdekelt egyenként külön s a távollévők és ismeretlen tartózkodásuk részére ügygondnokul ezennel kinevezett dr. Löffler Armin módosi lakos ügyvéd megidőztetnek azzal, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás tekintetében a határozat hozatalát nem gátolja, s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása vagy a tárgyaláson meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincsen.

Megjegyeztetik, hogy a kártalanítási eljárás a módosi 91., 1183., 786., 1682., 2306., 1546., 370., 1353., 721., 741., 314., 706., 297., 46., 117., 1309., 742., 139., 1923., 796., 204., 921., 2175., 1256., 1208., 342., 2141., 345., 170., 563., 950., 907., 1505., 1783., 2388., 2272., 881., 1471., 1403., 250., 249., 1707., 1133., 243., 231., 1464., 925., 1894., 1986., 1294., 995., 215., 2143., 2142., 87., 184., 1605., 919., 1783., 174., 1284., 175., 2059., 1778., 2308., 1237., 348., 746., 131., 1086., 357., 1096., 646., 1582., 223., 232., 1368., 188., 142., 1894., 2201., 65., 873., 558., 1783., 358., 1612., 1708., 214., 1437., 207., 1512., 770., 1247., 1125., 2104., 1013., 1814., 314., 313., 269., 668., 748., 749., 315., 1272., 750., 322., 1121., 1849., 1848., 285., 1182., 2308., 1182., 1946., 291., 941., 937., 262., 1174., 1142., 308., 677., 1559. számú tjkvben felvett ingatlanokból kisajátítandó területekre vonatkozik.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint polgári bíróságnak, 1906. évi január hó 12. napján tartott üléséből.

Dr. Duka László,
kir. törvényszéki elnök h.
Gojdtits Miklós,
kir. törvényszéki jegyző.

Eladó birtok.

Torontálmezeiben, vasut- és hajó-állomás közvetlen közelében, eladó két birtok és pedig:

430 hold szántó, bőven gazdasági épületekkel ellátva,

500 hold szántó, épületek nélkül.

A birtokok parcellázva is eladatnak.

Bővebb értesítés nyerhető:

GARAI IZSÓNÁL,
Törökbeosén.

(125-3.1)

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

(48-104.7)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Rampás

Kapható

Zapolya-u. I. sz. a. a házmesteri lakásban.